

ANABİLİM EĞİTİM KURUMLARI

ÇOCUKLUK
DÖNEMİNDE
İLGİ ALANLARI
VE YÖNELİMLER

ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE İLGİ ALANLARI VE YÖNELİMLER

İlgi alanları çocuğu dinlendiren, eğlendiren ve zamanını kaliteli hale getiren sağlıklı bir ruhsal gelişim için gerekli olan uğraşlardır. Yönelimleri ise çocuğun ilgi alanları ile yeteneklerinin örtüşüp örtüşmediğini ortaya koymaktadır. Bu sebeple çocuğun ilgi alanları ve yönelimlerini biliyor ve takip ediyor olmak çocukluk döneminde oldukça önemlidir.

İlgi alanları ve yönelimleri çocuğun meslek seçiminde de önemli bir yol gösterici olabilir. Arkadaş seçimlerinde, yaşanılan yer, yaş seçiminde bile ilgi ve yönelimlerinin etkilerini izlemek mümkündür. Her çocuğun özel bir yeteneği olacak diye bir kural yoktur ancak çocukların mutlaka ilgi duyduğu bir faaliyet vardır. Bunları tespit etmenin en önemli yolu gözlem yapmaktır.

Çocukların en sevdiği uğraş oyunlardır. Oyun çocuklar için ilerideki becerilerinin geliştirildiği bir alandır. Oyun sırasında kullanılan oyuncaklara çocuğun duygularını ve beş duyusunu uyaran, değerlendirme imkânı tanıyan, uygulama yetilerini geliştiren, hayal gücünü zenginleştiren, bedensel ve ruhsal gelişimini hızlandıran araçlardır. Çocukların oynadıkları oyunlar, seçtikleri oyuncaklar, ilgi duydukları faaliyetler ve becerileri hakkında fikir verecektir. Özel bir yeteneği olmadığı sürece (resim, müzik vs.) hayatın okul öncesi döneminde çocukların keyif aldıkları oyun ve faaliyetler cinsiyetle ilgili farklılıklar dışında genellikle benzerdir.

İlkokul döneminde ise kurallı oyunlar ön plana çıkar. Satranç, kelime türetme gibi oyunlar bu yaş döneminin vazgeçilmezleridir. Maket yapma, yapbozlar keyif alınan oyunlardır. Spor yapmayı, spor etkinliklerini takip etmeyi severler. Bilime ilgi belirgindir. Deneyler yapmayı severler. Uzay, hayvanlar âlemi gibi konularda bilgi sahibi olmak ve bu bilgileri arkadaşlarıyla paylaşmaktan hoşlanırlar. Macera kitapları okumayı severler. Resim ve müzik bu yaş döneminde de sevilen uğraşlar arasındadır.

Tercih ettikleri oyunlara, sordukları sorulara, merak duygusunu harekete geçiren unsurlara bu çerçevede bakıp çocukların ilgi alanları ve yönelimleri hakkında fikir sahibi olmak mümkündür. Çocukların ilgi alanları, onların teknolojik araçlara bağımlı olmalarına engel olmaktadır. Şiddet eğilimi olan bir çocuğun resim, müzik, satranç, spor gibi faaliyetlere yönlendirilmesi gerekir. Bu yönlendirme çocuğun bu tip istenmeyen eğilimlerinin azalmasını, enerjilerinin sağlıklı bir yöne kanalize olmasını sağlamaktadır. Bu sebeple ilgi alanlarının rehabilite edici etkileri çok belirgindir.

Çocukların ilgi ve yönelimleri ile ilgili aileler neler yapabilir?

Çocukları yönlendirirken dikkat edilmesi gereken en önemli nokta tercih edilecek olan uğraşın çocuğun ilgi alanı dâhilinde olmasıdır. Müziğe, spora ilgi ve yeteneği olmayan

bir çocuktan sadece ebeveyn, öğrenmesinin faydalı olacağını düşündüğü için, kendisi geçmişte yapmak isteyip de yapamadığı için bir sanat veya spor dalına yönelmesi beklenmemelidir. Eğer anne babalar çocuklarının belli bir alanda yetenekli olduğunu düşünüyorsa çocuğu bu alana yönlendirmesi doğru bir adım olacaktır. Çocuklar genellikle yetenekli oldukları alana ilgili de olduklarından yönlendirilmede zorluk yaşanması beklenmeyecektir. Anne babalar çocukları için faydalı olacağını düşündükleri ancak çocuklarının ilgi duyup duymadığından emin olamadıkları bir alana yönlendirmek istiyorlarsa bu süreçte model alma yolunu tercih etmelidirler. Örneğin evinde düzenli spor yapılan çocukların spora, resim yapmayı seven bir annenin çocuğunun da küçük yaşlardan itibaren resme ilgi duyma ihtimali çok fazladır. Aynı zamanda bu alanlarda başarılı olan ve tanınmış kişilerin model alınması da çocuklarda ilgi uyandırabilir, o alanla ilgili yeteneği varsa da yeteneğin keşfine sebep olabilir.

Belirgin ilgi alanları olmayan çocukları yönlendirirken ise çocuğu gözlemlemek, onunla konuşmak, onu yakından tanımak ve çocuğu ihtiyaçları doğrultusunda yönlendirmek büyük önem taşır. Okuduğu kitaplar, izlediği filmler, merak ettiği konular, oynadığı oyunlar, öğretmenlerinden alınan geribildirimler dikkate alınarak çocuklar yakından takip edilmelidir.

Çocuklarda fark edilen ilgi alanları ve yetenekleriyle ilgili çocuklara verilen gözleme dayalı geribildirimler onları motive edici ve spesifik gerçekçi örneklerle dayalı olmalıdır. Yönlendirilen alanlarla ilgili sürekliliğin sağlanması çocuğun ilgi kaybına uğramaması için oldukça önemlidir. Çocukların zaman zaman ilgi alanlarından uzaklaştığı görülebilir böyle durumlarda ailenin destekleyici tutumları önemli rol oynamaktadır. Bu süreçte ısrarcı ve baskılayıcı bir tutum çocukların ilgi alanlarından tamamen uzaklaşmasına sebep olabilir.

Kaynakça: Küçükyazıcı, Gökçe; (2012, 8 Eylül) "Çocuğun İlgi Alanları ve Hobilerini Keşfetmek" Erişim tarihi: 14.04.2015
<http://www.cocukvegenc.com>